

Bakom ditt läkemedel

– och riskerna med de olagliga

Det här är ett informationsmaterial från e-VIS, e-Verifikation i Sverige

Innehållet är anpassat för vårdutbildningar

260901

Varje dag handlar helt vanliga
svenskar läkemedel från hemsidor
som drivs av grovt kriminella.
Ofta utan att veta om det.

Vad är ett förfalskat läkemedel?

Förfalskade läkemedel är produkter som utger sig för att vara godkända men

- innehåller rätt ingredienser i fel mängd
- innehåller fel aktiv substans eller ett giftigt ämne
- innehåller t. ex. mjöl och vatten, men inga aktiva substanser
- har förfalskade förpackningar
- säljs med falska uppgifter om var produkten är tillverkad eller hur den har hanterats.

Vad är riskerna med förfälskade läkemedel?

- Läkemedlet kanske inte har rätt innehåll.
- Det kan vara farligt för hälsan.
- Behandlingen kanske inte fungerar.
- Kriminella tjänar pengar.
- Patienters trygghet hotas.
- Grovt kriminella får dina personuppgifter.

BILD: Polisens tillslag i Karlstad 2025 – här tillverkades viktminskande preparat och potensmedel som såldes på nätet.

Som läkare, sjuksköterska eller farmaceut kan du möta patienter som använder läkemedel från illegala källor.

Aktuell fakta från Sverige:

- 2023–2024 kopplades minst 45 dödsfall till förfalskade läkemedel.
- Kriminella nätverk som säljer olagliga läkemedel är ofta också involverade i doping- och vapenbrott.
- 2023–2024 fördubblades beslagen av narkotikaklassade läkemedel.
- Bantningsläkemedel (GLP-1) har gått om potensmedel som största kategori på illegala nätapotek.

Bakom ditt läkemedel

Film — Bakom ditt läkemedel

Den legala läkemedelskedjan

- Läkemedlet tillverkas och sätts ihop på rätt sätt.
- Förpackningen förseglas och får en 2D-kod som gör att den kan spåras.
- Läkemedlet förvaras i säkra, låsta lager innan det transporteras med obruten kylkedja.
- En farmaceut kontrollerar att förpackningen är hel och skannar den unika 2D-koden.
- Skyddar dig och din hälsa.

Unik och trygg 2D-kod

I den legala läkemedelskedjan är varje förpackning noga kontrollerad och märkt med sin egen unika 2D-kod som kan jämföras med en bils registreringsnummer.

När du hämtar ut ditt läkemedel på ett godkänt apotek skannar farmaceuten 2D-koden för att säkerställa att läkemedlet är tillverkat på rätt sätt, av rätt tillverkare och att det aldrig tidigare har lämnat läkemedelsförsörjningen.

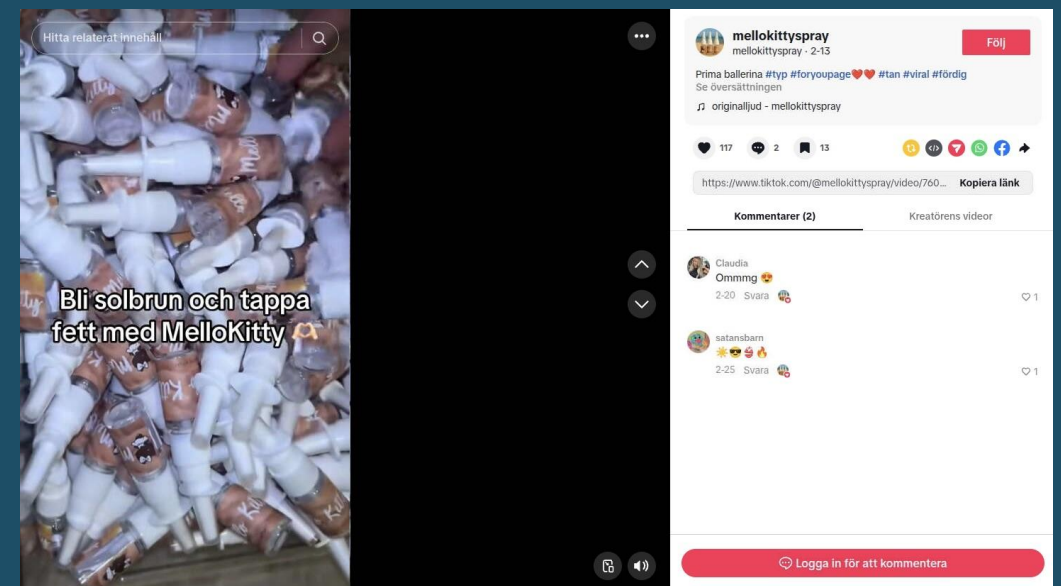
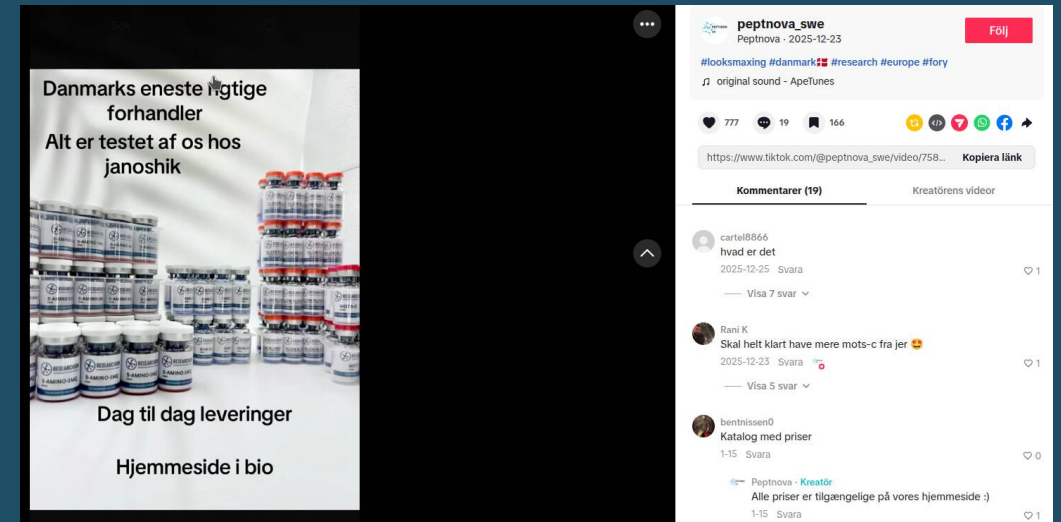
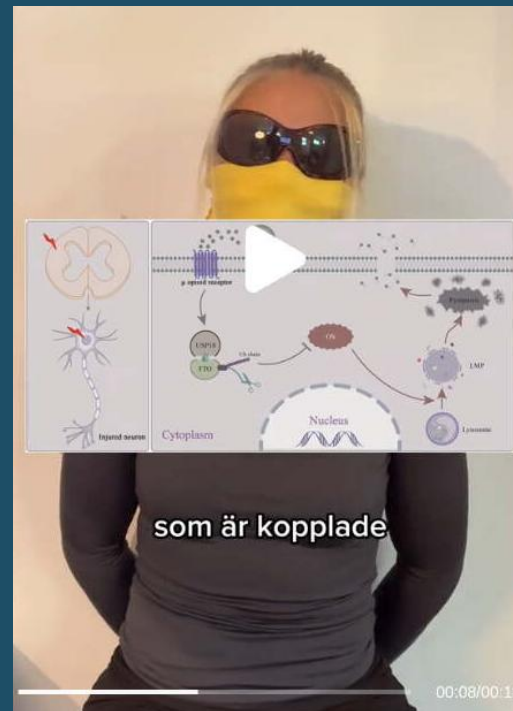
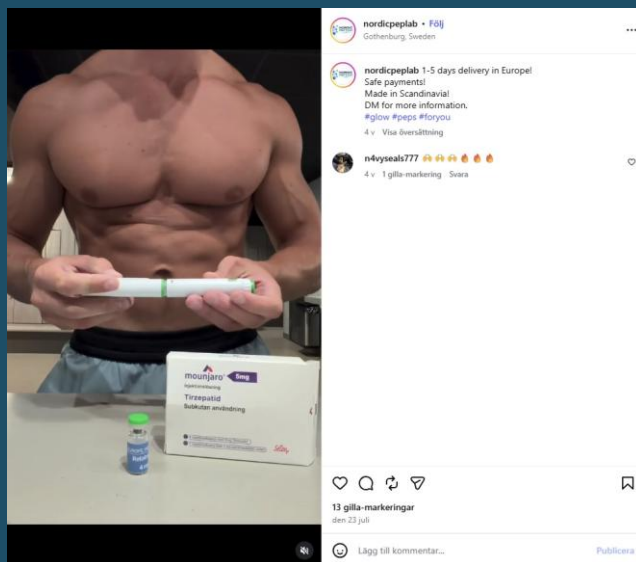
Det gör att du kan känna dig trygg med att ditt läkemedel är äkta.

PC: 00012345678805
SN: 01234567890
Lot: X012365-7
Exp: 11 23453

Det här är annonser dina blivande patienter kan mötas av

Alla är annonser för förfälskade
läkemedel som kanske inte innehåller
vad de lovar, innehåller ingenting eller i
värsta fall gift. Livsfarligt!

Så känner du igen ett lagligt apotek

Apotek med tillstånd av
Läkemedelsverket

Den nationella
apotekssymbolen

– på alla godkända fysiska apotek
och godkända nätapotek

EU-gemensam symbol

– på alla lagliga webbplatser som säljer
läkemedel

E-verifikation för en tryggare läkemedelsförsörjning

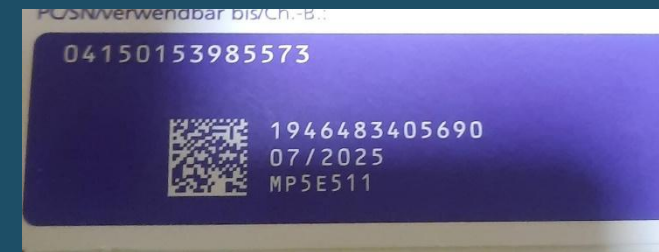
- E-verifikation säkerställer att förfalskade läkemedel upptäcks om de kommer in i läkemedelsförsörjningen.
- I Sverige har inga förfalskade läkemedel identifierats i den legala läkemedelsförsörjningen.

Har systemet upptäckt några förfalskningar?

- 2022 identifierades förfalskade läkemedel hos grossister genom de nationella verifierings-systemen i Tjeckien och Slovakien.
- 2023 upptäcktes förfalskade förpackningar av diabetesläkemedel i den legala läkemedels-försörjningskedjan i Österrike, Tyskland och Storbritannien.

De här händelserna visar vikten av att kontrollera och skanna läkemedelsförpackningar. Det är den sista säkerhetsbarriären innan läkemedlet når patienten.

BILD: Några av de förfalskade diabetesläkemedel som upptäcktes 2023.

Diskussionsfrågor

- Hur kan vårdpersonal informera patienter om riskerna med att köpa läkemedel från illegala nätapotek?
- Hur kan vårdpersonal informera patienter om hur de känner igen ett nätapotek med tillstånd från Läkemedelsverket?
- Vad mer kan vårdpersonal göra för att motverka köp av illegala och förfälskade läkemedel i Sverige?
- Hur kan vårdgivare säkerställa att de läkemedel som köps in till verksamheten, och ges till patienter, är äkta och aldrig har lämnat läkemedelsförsörjningen?

E·VIS

*Trygg läkemedelsförsörjning
från producent till patient*

Läs mer om den legala läkemedelskedjan på e-vis.se